

BUDOUCNOST CÍRKVE

Chceš vidět Boha? Podívej se
na rodinu – *Petr Káňa*

Přijměte výzvu být sladkou
nadějí budoucnosti – *František*

Poslání a zodpovědnost
mužů – *Wanda Póltawska*

Co je to rodina? –
Fabrice Hadjadj

Sekce pro mládež slaví 25 let

Smrt nemá poslední slovo -
C. Pacciniová, S. Troisi

Ročník XXII.

5
prosinec
2015

EDITORIAL

Milí čtenáři,

setkáváme se u posledního čísla časopisu Budoucnost církve v tomto roce.

11. října oslavila Sekce pro mládež ČBK 25 let své existence. U této příležitosti se konala oslava, které se zúčastnilo na 200 bývalých a stávajících členů se svými rodinami. Jak na Sekci pro mládež vzpomínají její ředitelé, biskupové, delegáti ČBK Sekce pro mládež, a ohlédnutí se za oslavou naleznete na stránkách tohoto čísla.

Co je to rodina? Na tuto otázku odpovídá ve své knize v sedmi úvahách francouzský laik a filosof Fabrice Hadjadj. Přinášíme první čtyři z nich.

Papež František nabádá mladé lidi na Kubě, aby přijali „Výzvu, být sladkou nadějí budoucnosti.“

Poslání a zodpovědnost mužů – nad tímto tématem se zamýšlí Wanda Póltawska, která nám tímto připomíná Teologii těla od sv. Jana Pavla II., jehož byla dlouholetou blízkou spolupracovnicí.

Celé číslo je doplněno fotografiemi z oslavy 25 let Sekce pro mládež.

V případě, že máte jakékoli připomínky či postřehy k časopisu, pište na mail: mladez@cirkev.cz. Budeme vděční za vaši zpětnou vazbu.

Věřím, že se vám bude toto číslo líbit.

Přeji vám požehnané prožití Vánoc a opravdovou radost z nám narozeného Spasitele.

Těším se na setkání s vámi nad dalším číslem časopisu Budoucnost církve v novém roce, který bude ve znamení Světového dne mládeže v Krakově.

Veronika Lehrlová

BUDOUCNOST CÍRKVE, časopis pro podporu pastorace mládeže. Ročník XXII., číslo 5. Vychází 5x ročně.
Vydává: Asociace křesťanských sdružení mládeže, o.s. a Sekce pro mládež České biskupské konference, Thákurova 3, 160 00 Praha 6.

Redakční rada: SCS. Lic. Kateřina Regendová, P. ThDr. Jan Balík, PhD., P. Mgr. Roman Kubín.

Šéfredaktor: P. ThDr. Jan Balík, PhD.

Redakce: Veronika Lehrlová, Marie Světníčková, Anna Brabcová a Jiří Novák.

Adresa: Thákurova 3, 160 00 Praha 6, tel.: 220 181 739, mladez@cirkev.cz.

Grafika: Martin Vocet

Grafika obsahu a sazba: Milan Čok

Tisk: Tiskárna Kleinwächter, Frýdek-Místek

Registrace MK ČR E 18746. ISSN 1803-8131.

Objednávky přijímá redakce časopisu. Rozšiřuje se bezplatně.

OBSAH

Editorial	2
Chceš vidět Boha? Podívej se na rodinu	3
Přijměte výzvu být sladkou nadějí budoucnosti	5
Poslání a zodpovědnost mužů	8
Co je to rodina?	12
Sekce pro mládež slaví 25 let	18
Vznik Sekce pro mládež	19
Na Sekci pro mládež ČBK vzpomínají... ..	20
Smrt nemá poslední slovo	25
Nakladatelství Paulínky	26

CHCEŠ VIDĚT BOHA? PODÍVEJ SE NA RODINU

Blíží se Vánoce, kdy budeme slavit narození Krista. Uprostřed svátků se možná zastavíme a zamyslíme nad tím, jak opravdu malý Ježíšek vypadal. Chtěli bychom ho vidět, pochovat v náručí...

Tato touha se nám zčásti může splnit a to tehdy, když se zahledíme na rodinu. To nám zdůrazňuje i papež František, který o rodině řekl: „Zračí se v ní obraz Boha, který je ve svém nejhlubším tajemství rodinou.“¹

V rodině je možné se o Bohu mnoho dozvědět a také ho v ní uvidět. Tam jsem se s Ním vlastně i já poprvé setkal.

Od malička jsme se doma s rodiči modlili. Naše modlitby byly různé, někdy jsme četli dětskou Bibli, jindy se modlili desátek, jindy zase vlastními slovy atd. Díky tomu jsem poznával, že s Bohem můžu mluvit různým způsobem. Také jsem při modlitbě viděl, jak rodiče Bohu děkují nebo ho prosí o pomoc

a poznával jsem, že Bůh nás má rád a že se na něho můžu vždy a s čímkoli obrátit.

Před spaním nám rodiče dělali křížek na čelo, dávali nám dětem tak požehnání a já si uvědomil, že do Boží ochrany můžu svěřit blízkého člověka, že Bůh je tady i pro druhé.

Když jsem něco provedl, následoval trest. Poznám tak přirozený důsledek provedeného zla. Trest byl ale také někdy zmírněn nebo úplně odpuštěn, když jsem se přiznal, litoval nebo provedené zlo napravil. Uvědomoval jsem si, že jak zlo, tak dobro má důsledky. Poznával jsem, co je to spravedlnost ale i milosrdenství.

Když jsem odcházel z domu na střední školu a internát, rodiče mi řekli, že mám domov, místo, kam se můžu kdykoli vrátit, ať se stane cokoli. Že jsem byl v něčem vychovaný, ale záleží na mně, jestli se toho budu držet, nebo ne. Uvědomil jsem si, že mám zázemí a svobodu.

Tyto zkušenosti z dětství a dospívání mi pomáhaly i ve vztahu k Bohu. Mohl jsem ve své rodině „zakusit“ Boha, zahlédnout ho a poznávat, jaký je.

Rodina je jako vzácný poklad, může být obrazem, ikonou Boha a jeho krásy ve světě. Možná i proto je vystavena tolika zlým útokům a je potřeba ji chránit.

Pokud máme zdravou rodinu, děkujeme za to a chraňme ji. Pokud jsme zdravou rodinu nikdy nepoznali, nebo v ní byly velké problémy, nenechejme si tím vzít odvahu k budování své vlastní zdravé rodiny a ochotu být pro rodiny v našem okolí pomocí a oporou.

V tyto dny budeme mít před očima svatou rodinu, kéž je pro nás inspirací. Kéž při

vstupu do nového roku nově přistoupíme i k velkému a krásnému tajemství rodiny.

Svatý Jan Pavel II. připomínal to, co nám často opakoval sám Kristus: „Nebojte se!“ Nebojme se budovat zdravé rodiny, chránit je a nebuďme lhotejní k utrpení rodin kolem nás. Prožíváme Rok milosrdenství, přinášejme ho i do vztahů v našich rodinách.

Petr Káňa, kaplan Arcidiecézního centra života mládeže Rajnochovice

---

¹ Papež František: List účastníkům prvního latinskoamerického kongresu o pastorači rodin, konaného 4. - 9. srpna 2014 v Panamě.

„PŘIJMĚTE VÝZVU BÝT SLADKOU NADĚJÍ BUDOUCNOSTI“

papež František

Papež František se na své cestě na Kubu v neděli 20. 9. setkal s mladými lidmi, ke kterým pronesl spontánní promluvu, kterou přinášíme v plném znění.

„Když pospícháš, jdi sám, chceš-li však dojít daleko, jdi s někým.“

Vy stojíte a já sedím. To je hanba. Vy ale víte, proč sedím, psal jsem si poznámky o tom, co říkal tady Váš kolega a chci vám k tomu něco říci. Jedno slovo zaznělo silně: snít. Jeden latinskoamerický spisovatel říkal, že my lidé máme dvě oči, jedno z masa a druhé ze skla. S tím z masa koukáme na věci kolem. S tím ze skla vidíme to, o čem sníme. To je pěkné, že?

Do objektivitu našich životů musí vstoupit schopnost snít. A mladý člověk, který neumí snít, je uzavřen sám v sobě, uvězněn sám v sobě. Každý si občas vysnívá věci, které se nikdy nestanou, ale sni o nich, přej si je, hledej nové obzory, otevři se, otevři se velkým věcem. Nevím, jestli to na Kubě říkáte, ale my v Argentině říkáme „nebuď ustrašený“². Nebuď ustrašený a otevři se. Otevři se a sni. Sni o tom, že svět může být díky Tobě jiný. Sni o tom, že když ze sebe vydáš to nejlepší, pomůžeš tomu, aby tento svět byl jiný. Nezapomínejte na snění. Tu a tam Vám ujede ruka a sníte příliš a život Vám překříží cestu. Nevadí, sněte dál. A o svých snech vyprávějte.

Vyprávějte, mluvte o velkých věcech, které si přejete, protože čím větší je (Vaše) schopnost snít, a život Tě nechá (dojít) na půli cesty, tím delší cestu jsi ušel. Tedy, zaprvé, snít.

Zmínili jste tady jednu větičku, kterou jsem si sem poznamenal už při vstupu našeho druha, ale podtrhl jsem si ji a připsal poznámku: abychom uměli být otevření a přijmout toho, kdo myslí jinak. Jsme opravdu občas dost uzavření. Vrhne se do vlastního malého světa: „buď on bude takový, jakým ho chci mít, anebo ne“. A vy jste šli ještě dál: abychom se neuzavírali do domů ideologie nebo do domů náboženství.

Abychom mohli růst navzdory individualismu. Když se nějaké náboženství stane takovým uzavřeným domem, ztrácí to nejlepší, co má, ztrácí svou realitu, že uctívá Boha a že v Něj věří. Je to uzavřený dům. Dům slov, modliteb, postoje „já jsem dobrý, ty špatný“, morálních předpisů. A pakliže já mám svou ideologii, svůj způsob myšlení a ty svůj, uzavírám se do domu ideologie.

Otevřená srdce, otevřené mysli. Pokud přemýšlíš jinak než já, co kdybychom si promluvili? Proč vždycky házíme kamenem po tom, co nás rozděluje, po tom, v čem se lišíme? Proč si nepodáme ruce v tom, co máme společné? Chci Vás povzbudit, abyste mluvili o tom, co máme společné. A teprve potom můžeme mluvit o věcech, ve kterých se lišíme nebo myslíme jinak. Ale říkám mluvit. Ne hádat se. Neříkám uzavírat se. Uzavírat se do nějakých „baráků“, jak jste sami řekli. Ale je to možné jedině tehdy, když jsem schopen mluvit o tom, co mám s druhým

společného, o tom, pro co jsme schopni pracovat společně.

V Buenos Aires – v jedné nové farnosti ve velmi chudé části města – stavěla skupinka mladých univerzitních studentů farní sály. A farář mi řekl: „Co kdybys přišel někdy v sobotu, a já Ti je představím?“ Pracovali na stavbě o sobotách a nedělích. Byli to chlapci a dívky z univerzity. Přišel jsem tam, viděl jsem je a byli mi představováni: „Tenhle je architekt – je Žid – tenhle je komunista, tento je praktikující katolík, ten je ...“.

Každý byl jiný, všichni však společně pracovali pro společné dobro. Tomu se říká sociální přátelství, hledat společné dobro. Sociální nepřátelství ničí. Rodina se také nepřátelstvím ničí. Země se ničí nepřátelstvím. Svět je ničen nepřátelstvím. A největším nepřátelstvím je válka. A v dnešní době vidíme, jak je svět ničen válkou. Proč nejsou schopni si sednout a říci si: „Dobrá, jednejme spolu. Co můžeme dělat společně? V čem neustoupíme? Nezabíjejme však další lidi“. Kde je rozdělení, tam je smrt. Je tam smrt duše, protože zabíjíme svoji schopnost spojovat. Zabíjíme sociální přátelství. A o to vás dnes žádám: Buďte schopní vytvářet sociální přátelství.

Pak se objevilo další slovo, které jste použili. Slovo naděje. Mladí lidé jsou nadějí národa. To slyšíme všude. Ale co je to vlastně naděje? Znamená to být optimista? Ne. Optimismus je duševní rozpoložení. Zítra se probudíš s bolestí v oblasti jater a už nejsi optimista, vidíš všechno černě. Naděje je něco víc. Naděje je i utrpení. Naděje dokáže trpět, aby byl nějaký projekt dokončen, dokáže se obětovat.

Jsi schopen se obětovat pro budoucnost, nebo chceš žít pouze přítomný okamžik a ti, co přijdou, ať se zařídí po svém? Naděje je plodná. Naděje dává život. Jsi schopen dávat

život nebo se staneš duchovně neplodným chlapcem či dívkou, neschopným utvářet život pro ostatní, bez schopnosti vytvářet sociální přátelství, bez schopnosti utvářet vlast, bez schopnosti vytvořit něco velkého? Chci tady zmínit jeden velmi vážný problém, který je v Evropě živý a to, množství mladých lidí, kteří nemají práci.

V Evropě existují země, kde je 40% lidí mladších 25 let nezaměstnaných. Myslím jednu zemi. V jiné je to již 47%. A jinde 50%. Je zřejmé, že národ, který se stará o to dát mladým práci, národ – a když říká národ, nemyslím tím vlády – celý národ, starost lidí o to, zda tito mladí lidé pracují, takový národ nemá budoucnost. Mladí lidé začnou být součástí kultury „použij a zahod“. A všichni víme, že dnes se v této říši boha peněz vyhazují věci i osoby.

Vyhazují se děti, protože je nikdo nechce nebo protože se zabíjejí ještě před narozením. Vyhazují se staří lidé – teď mluvím o světě obecně – protože už nejsou produktivní. V některých zemích existuje zákon o eutanazii, ale v tolika jiných existuje eutanazie skrytá, tajná.

Vyhazují se mladí, protože jim nikdo nedá práci. A co tedy zbývá mladému člověku bez práce? Země, která nevymýšlí, národ, který nevymýšlí pracovní možnosti pro své mladé, tomu mladému člověku pak zbývají závislosti nebo sebevražda nebo vyhledávání ničivých armád a vytváření válek. Tato kultura „vyhazování“ škodí nám všem, bere nám naději. A o to jste žádali pro mladé lidi: chceme naději. Naděje, která je protrpěná, je pracovitá, je plodná. Dává nám práci a zachraňuje nás z kultury „vyhazování“. A tato naděje lidi dává dohromady, shromažďuje všechny. Protože země, která dokáže zahrnout všechny, aby hleděla do budoucna a budovala sociální přátelství – jak jsem řekl,

i když někteří smýšlí jinak – taková země má naději.

A když se setkám s mladým člověkem bez naděje, onehdy jsem někde řekl, že takový mladý člověk je v důchodu. Existují mladí lidé, kteří vypadají, jako by odešli do důchodu ve 22 letech. Jsou to mladí s existenciálním smutkem. Jsou to mladí, kteří svůj život vsadili na zásadní poraženectví. Jsou to mladí, kteří se litují. Jsou to mladí, kteří před životem utíkají. Cesta naděje není snadná a nelze po ní jít sám. Existuje africké přísloví, které říká: „Když pospícháš, jdi sám, chceš-li však dojít daleko, jdi s někým.“ A já chci, abyste vy, mladí Kubánci, byť smýšlíte odlišně, byť máte svůj odlišný názor, šli s někým, společně, a hledali naději, hledali budoucnost a ušlechtilost své vlasti. A tak, jak jsme začali slovem „snít“, chci skončit dalším slovem, které jste řekli a které já mám ve zvyku dost používat: „kultura setkávání“. Prosím,

nesnažme se mezi sebou mýjet. Chodme spolu. Setkávejme se, byť smýšlíme odlišně, byť cítíme věci odlišně. Existuje však něco, co je vyšší než my, je to velikost našeho národa, velikost naší vlasti, je to ta krása, ta sladká naděje vlasti, do které máme dojít. Děkuji Vám mnohokrát.

Rozloučím se s tím, že Vám přeji to nejlepší. Přeji Vám ... všechno to, co jsem Vám řekl, to Vám přeji. Budu se za Vás modlit. A prosím Vás, abyste se modlili za mě. A pokud někdo z Vás není věřící – ať mi alespoň přeje dobré věci. Ať Vám Bůh žehná, dá, že půjdete touto cestou naděje směrem ke kultuře setkávání, vyhnete se uzavřeným domům, o kterých mluvil náš druh. Ať Vám Bůh všem žehná.

Přeložila Lucie Tutrová

² Dosl.: „nedělej si z toho vrásky.“

POSLÁNÍ A ZODPOVĚDNOST MUŽŮ

Wanda Póltawská

Přijmout zodpovědnost znamená vytvořit novou koncepci muže. Muže, který se nebude považovat za toho, který si se ženou jen pohrává, ale který zná své tělo. Tělo muže, stejně jako tělo ženy, je posvátné. Připomínám vám Teologii těla Jana Pavla II.

V mužském, stejně jako v ženském těle, jsou orgány, které Stvořitel stvořil pro sebe. Lidské tělo je dokonalé z hlediska biologické struktury. Avšak chtěla bych rozlišit orgány, které slouží jen k udržování života a které nevnímáme. Nikdo z nás neví, co dělají zrovna teď játra nebo slinivka břišní. Jsou orgány, které Stvořitel dává pro smyslové poznávání světa, proto máme oči a uši. Jsou orgány, které umožňují činnost – u muže zejména kostra a svaly – můžete například skákat na lyžích.

Muži ale nechápou, že mají orgány, které Stvořitel stvořil pro sebe, pro svou tvůrčí moc, neboť nepovolává nové lidi k životu sám, ale ve spolupráci s otcem a matkou.

Muž často nechápe hodnotu a posvátnost svého těla, úkol svého těla, protože pohlavní orgán, který není jen sexuálním nástrojem, je orgánem rozmnožujícím. Sexuálním je celé tělo muže, pata i nos jsou také sexuální, protože mají genetické znaky. Tento pohlavní orgán má být zahrnut úctou, a co víc, právo k užívání tohoto orgánu má výlučně ten, jehož Stvořitel stvořil jako otce, komu dal toto poslání.

Boží původ člověka

Lidé si neuvědomují, že jsou stvořeni. Jan Pavel II., filosof, jehož antropologii personalismu přednáším lidem šedesát let, shrnul svou filosofickou činnost do jedné věty:

Všechny problémy člověka – individuální, rodinné i národů – řeší dědičná genealogie – Boží původ člověka. Nejsi stvořen lidmi. To není pravda. Jsi stvořen Stvořitelem a Stvořitel má na tebe právo.

Člověk povolán společně tvořit

Existuje jeden výrok Jana Pavla II. na toto téma disproporce a proporce, a sice: Člověk – stvoření – je závislý na Stvořiteli. Ale jaká proporce, jaká závislost? Vždyť je to člověk, který se obrátí v prach. A nad ním je všemocný Stvořitel. Není disproporce. Disproporci mění v proporcii. Kdo? Bůh, ne člověk. Člověk se nepřibližuje k Bohu, ale Bůh k člověku. V čem? Chce společně s ním tvořit. Rodičovství, to je vrchol Boží lásky k člověku. Tvůrce se dělí o svou stvořitelenskou moc.

Netvoří nové lidi sám, ale je potřebný On (Bůh), otec a matka. Otec jako zážeh, jiskra, která je nutná, aby vznikl život. Ale kde? No právě. Hovoří o posvátnosti lidského těla, o posvátnosti těla ženy.

Rodící orgány ženy nazval svatostánkem života a ženu strážkyní života. A pojmenoval i mužský pohlavní orgán (v polštině nejsou pro takové pojmenování hezká slova, jsou to slova vulgární). Ale on našel způsob, jak ho pojmenovat. Je to místo tvé mužské zodpovědnosti. Tvoje zodpovědnost, to je tvůj rozmnožovací orgán. Jak s ním naložíš? Není ti dovoleno s ním nic dělat, dokud to Stvořitel

nedovolí. Je tu pro Něho. Bůh stvořil lidské tělo pro sebe, aby dalo materiál, hmotu, neboť člověka stvořil Bůh tělesného a zároveň duchovního.

Na kolena před ženou

A tak promlouvá Jan Pavel II. k mužům: Na kolena před ženou, na kolena před ženou, neboť v ní se uskutečňuje zázrak vzniku lidského života. Ne v muži. Muž dává svou část, ale kdo spojuje buňky?

Lidé nechápu, že to není lidský čin, že to je přímé působení v režii Ducha svatého, Oživitele. Neboť na počátku lidského života jsou potřeba dva biologické faktory, ne jeden. Musí být ještě prostor, který sjednocuje působení muže a ženy, to je jejich působiště. Ty jsi zodpovědný, kde působíš, s kým působíš a proč. Zda je ti dovoleno, nebo ne. Mužské konání je rozhodující pro život dítěte. A muž toto konání realizuje způsobem nezodpovědným.

Přísaha před oltářem

A proto je vaší odpovědností připomínat takovou koncepci muže, kde muž rozumí a přijímá, že uchová panictví do manželství. Protože jen tehdy mu je dovoleno užít pohlavní orgány pro Boha, skrze Boha, pro lidi, pro stvořené dítě. Pokud vykoná závaznou přísahu před oltářem, že bude věrný a že svou ženu do smrti neopustí.

Ale co dělají dnešní muži? Dívky mění jako rukavice. Ale váš první úkol, pánové, je šířit koncepci mužského panictví. Ale kdo o tom mluví? Nikdo tomu nevěří, protože jsou to takoví holobrádci, kteří si hrají se svým orgánem a je jedno, jestli mu je patnáct, dvacet pět, třicet, padesát nebo osmdesát.

Krásná láska – na celý život

Je mnoho mužů, kteří nevědí, že jsou otci. Nikdo nemá nárok na otcovství, pokud nezajistí osud ženy a dítěte, neboť to je oběť, nejen za dítě, aby ho žena nezabila, ale i za ženu, které nesmí ublížit. Ale proč? Proto, abychom zachránili jednu velkou věc, velkou lásku, kterou Jan Pavel II. nazývá „krásná láska“, krásná, to je výjimečná. On a ona navždy, na celý život. Není větší štěstí než být jedinou ženou milovaného muže.

Zodpovědnost muže

Nikdo nemá právo na otcovství, dokud nezajistí osud ženy a dítěte. Ale jaké jsou životopisy mužů? Od dívky k dívce. Ženy považují za věc, jako panenku pro zábavu a s dítětem se nepočítá. A proč? Proč dospělý muž, který žije s ženou, nechápe, že on je otcem, a není možné setkání muže a ženy, aby byla potlačena plodnost. On je otcem vždy. Jak nakládá se svým otcovstvím? Přisvojuje si rodičovské chování a nemá k tomu právo. Ale ani v manželství nemá právo libovolně nakládat se svým tělem, konat tělesně jen proto, že na to má chuť. Protože mužské konání je vždy ve vztahu k životu. Muž není nikdy od otcovství osvobozen. Proč na to zapomíná?

A proto nesmí nikdy konat tak, aby jeho čin byl příčinou vzniku života dítěte, které bude zabito skrze ženu. To ona spolkně pilulku, ale je to jeho vina, protože to on ji staví do této situace. Žena z nějakých důvodů cítí, že nemůže být matkou, a možná ani nechce. A je lépe, když toto dítě alespoň nezabije. A je problém vědomí, že život dítěte záleží na muži. Všechny děti na celém světě, zejména v Evropě, ale všude na celém světě, jsou zabíjeny proto, že se prokázalo, že jejich otcové jsou nezodpovědní.

Ctnost poslušnosti

Vy chcete být zodpovědní. Za co? Máte být odpovědní za své jednání a za jednání všech mužů okolo vás. Aby toto téma bylo jasné. Aby se muž nestyděl říci, že nebude konat tělesně, protože věří tomu, že není ten, kdo život dává, ale pouze slouží životu. O sobě Jan Pavel II. prohlásil, že je služebník služebníků Božích.

Muž má sloužit životu. Jak? No právě. Ve Varšavě mi jeden kněz říkal: „Ten váš papež ukřivdil mužům, protože ženám napsal pět dokumentů a mužům žádný.“ Ale ne, vážný otče, pro vás je dokument Redemptoris Custos (Ochránce Vykupitele) – o svatém Josefovi. Ale vy to nechcete slyšet.

Jakým vzorem je svatý Josef? Nic neříká, nic neřídí, je poslušný andělovi i Bohu. A vy všichni chcete řídit, panovat, rozhodovat. On nic, on jenom poslouchal. A tato ctnost poslušnosti je nepopulární, a tak svatý Josef je nepopulární, a proto rodiče jméno Josef nedávají. Stále podepisují různá věnování pod nejrůznější jména. Nejsou děti, které se jmenují Josef, protože se to otcům nelíbí. Jsou to Darkové, Artuři... Sv. Josef má být pro vás vzorem.

Nedotýkej se ženy

Nedotýkej se ženy, která není tvou manželkou. A jestli je to tvá manželka, nesmíš se jí dotýkat tak, abys jí ubližoval, protože křivda se děje vždy, když je někomu skrze něčí jednání ubližováno. Jan Pavel II. měl však eschatologickou vizi, nejenom zde zachraňovat nenarozené dítě, ale je třeba i péče o samotnou matku – proto domy pro osamělé matky. Napsal dopis biskupům a diecézám, že se Církev postará o každou dívku, aby mohla porodit své dítě, aby se mohla radovat z mateřství. Ano, ihned zachránit dítě, které už je. Avšak viděl i dál, chtěl vytvořit jinou civilizaci.

Civilizace lásky

Současnou civilizaci, kterou nazval civilizací smrti a nenávisti, chtěl přeměnit v civilizaci lásky a života. Chtěl vychovat pokolení mužů a žen, kterým ani na mysl nepřijde, že je možné zabít dítě, že je možné být nevěrným, smilnit.

Věřil v to a mladým lidem říkal: „Vy jste moje naděje. Avšak je potřeba, aby muž ovládnul své já, své tělo. A proto chlapcům říkal: „Nauč své tělo být tělem bratra. Na kolena před ženou. Ona tě kojila, ona tě v bolestech porodila.“ Co z tohoto mladí muži chápou? Jak nakládají muži se svým tělem? Hrají si s ním. A kromě toho si říkají, že mohou změnit, co chtějí, a je neuvěřitelné, co se s mužem stalo. A to pro potěšení, které trvá dokonce ani ne minuty, ale vteřiny. Chápete? Muž riskuje svou věčnost, věčnost ženy a zavrhuje dítě, na které nebere ohled.

Svatá má být tvoje rodina, tvá manželka i tvoje děti

Nemáš právo dotýkat se ženy, která není tvou manželkou, protože máš 6. přikázání. Nerozumíš? Pokřtění, biřmování, svátostně oddaní páchají smrtelné hříchy, které vedou přímo do pekla. Světem vládne nedostatek moudrosti. Svatý otec je taktní. Říká nedostatek moudrosti, a já říkám, že panuje hloupost! Muži nepoužívají rozum, ženy také nepoužívají rozum. Jestli ti rozum napovídá, že jsi stvořením závislým na svém Stvořiteli – neznám vás všechny, ale vím o vás s jistotou, že všichni zemřete - a jestli, člověče, víš, že zemřeš, ty, i všichni ostatní, tak tuto jedinou jistou událost zohledni, neboť budeš skládat účty z toho, jak jsi žil. Poněvadž tělo je ti dáno zdarma, duše zdarma, ale nebe je ti dáno jako úkol, musíš si na ně svým životem vydělat, máš se stát svatým. A svatá má být tvoje rodina, tvá manželka i tvoje děti.

Nemáš právo dotýkat se ženy

Nemáš právo dotýkat se ženy, která není tvou manželkou, protože je ti dáno 6. přikázání. Co? Nerozumíš? Pokřtění, biřmování a ti, kteří žijí ve svátosti manželství, páchají těžké, smrtelné hříchy, které vedou přímo do pekla.

A nemyslí na to, protože v peklo nevěří. Protože paní Póltawská je taková pověřivá, v peklo věří, a oni ne. Říkají: „Já jsem věřící, ale nepraktikující.“ Říkají: „Jsem věřící, ale s vírou to nepřeháním.“ Anebo mi říkají: „Vy se máte dobře, protože jste dostala milost víry, ale já tu milost nemám. Mě Pán Bůh takovým stvořil.“ Kdo tě stvořil? Pán Bůh ti dal rozum a rozum ti diktuje způsoby chování. Milost je samozřejmě darem. I víra je dar. Ale Jan Pavel II. říkal toto: „Víra je milostí. Ale rozum ti říká, odkud ses vzal,

a jestli nebudeš chtít, tak neuvěříš. Musíš rozumem začít hledat. Pokud jsi, důkazem existence Stvořitele je jeho tvor. Důkazem existence Stvořitele je stvořený svět. A proto ti tvůj lidský rozum má napovědět, že nejsi jen zvířetem, že nemáš žádné období páření. Žádný muž nepodléhá jen pudovým zákonům přírody, protože má rozum, protože má rozum a vůli. To není svět zvířat, že když je březem, tak všichni kocouři musí...

Bojovat proti proudu světa

Před třemi lety byla vydána moje kniha. Po několika měsících jsem obdržela dopis od jednoho muže, který mi napsal: „Přečetl jsem vaši knihu. Je krásná. A po přečtení jsem dospěl k závěru, že všechny problémy rodiny by nevznikaly, pokud bychom my muži přijali zodpovědnost za naše ženy a děti a šli první v řadě.“

To je shrnutí. První v řadě, to je ten, kdo zajišťuje ty, kteří jdou za ním. To je váš program. Vy první v řadě. Neohlížejte se na nic jiného. Ale v současnosti to znamená jít proti proudu světa. Panictví, čistota, zdrženlivost, věrnost jsou odhazovány, protože nejsou moderní.

Vy musíte bojovat proti proudu světa, to je váš úkol. Proti proudu světa. Amen.

přeložili Radka a Krzysztof Klišovi

Dr. Wanda Póltawska doktorka medicíny a specialistka v psychiatrii, profesorka Papežské teologické akademie, skautka, aktivistka pro-life. Během druhé světové války byla uvězněna v německém koncentračním táboře v Ravensbrücku. Blízká spolupracovnice Jana Pavla II.

CO JE TO RODINA?

Fabrice Hadjadj

Známý francouzský laik a filosof ve svých knihách poskytuje inspirace pro obhajobu přirozené rodiny. Vychází z reality postmoderního diktátu relativismu a nastiňuje cesty, jak obhájit rodinu. Přinášíme překlad úvodní kapitoly z jeho knihy „Ma che cos'è una famiglia?“, která vyšla v roce 2015 v Miláně.

1. ČÁST

Otázka je tak elementární, že se lze zeptat, zda je třeba ji vůbec klást. Můžeme se podívat nad kladením otázek po něčem tak zjevném, a někdo si může myslet, že odpověď povede jen k opakování banalit anebo ke komplikování toho, co je prosté. Jako bychom měli jenom jedinou alternativu: buď rozrážet otevřené dveře anebo se utápět v malichernostech.

Současně však správně tušíme, že primární zřejmost jsou vždycky skryty ve svém vlastním světle. Nejsou jenom jako nos mezi očima, který je příliš blízko, aby byl viděn; ani jako krajina, kterou člověk už nescetněkrát prošel a přestal si jí všimat. Prvotní zřejmost jsou jako zdroj, který osvětluje a zakládá vše ostatní, a proto nemůže být založen nebo osvěcen. Ve vztahu k tomuto zdroji se podobáme nočním ptákům, kteří by chtěli pohlédnout do slunce, ale oslepi je přemíra světla.

Všichni pocházíme z nějaké rodiny, všichni začínáme s nějakým příjmením a naší kolébkou je určitá rodina. Rodina je základ. Avšak, *je-li rodina základem, pak není možné „založit rodinu“*. Pokud stojí na počátku našich konkrétních životů, je nemožné ji opravňovat anebo vysvětlovat, protože by bylo zapotřebí vystoupit k nějakému předešlému principu a rodina by nebyla ničím

jiným než druhotnou a odvozenou skutečností, nikoli živnou půdou. Teoretici, kteří by chtěli, aby prvotní lidské společenství byla smlouva uzavřená mezi bezpohlavními a izolovanými jedinci, sami prohlašují, že jde o pouhou fikci a pracovní hypotézu, nikoli realitu.¹ Na rovině lidství neexistuje princip, který by rodinu předcházel. Nelze ji tedy vysvětlit, lze jenom poukázat na její přítomnost, která nás vždycky předchází.

Zřejmost tady předchází naše oči. A také je otevřela a vyzvala, aby se otevřely prvními úsměvy a prvními hlasy. A právě proto je tak nesnadné vyvracet toho, kdo se zatvrdí a odtělesní napadáním rodiny. Je snadnější vysvětlit, že člověk pochází z opice než vysvětlit, že pochází z muže a ženy. První teze skutečně vyžaduje vysvětlení, a to mnohá, zatímco v druhém případě není co vysvětlovat, nejde ani o žádnou tezi, nýbrž o absolutně prvotní danost, stejně takovou jakou je existence vnějšího světa. Jak totiž dokázat, že vnější svět existuje? Jak lze dokázat, že slunce osvětluje?

Není tedy nemístné poděkovat těm, kdo dnes napadají rodinu, poněvadž probouzejí naši pozornost a podněcují nás k úvaze nad touto zřejmostí, která předchází každou objektivitu. Jejich pochybování je milostí. *Hereze jsou potřeba*. Prohlašuje to svatý Pavel v prvním listě Korintánům (11,19): „*Nedá se*

tomu vyhnout, že mezi vámi dojde i k rozštěpení. Tak se aspoň ukáže, kteří z vás jsou opravdu dobří“. Důkaz je v tomto případě fotografický, má vyjevující funkci. Je jako krize, která důkladně zvažuje a umožňuje vytríbit ryzí zrno anebo valoun zlata.

Nynější námitky obsahují část obvinění, proti němuž je důležité se bránit. A nutí ke hledání příčin, před kterým se není třeba chránit. Pochybnost nás v této souvislosti vybízí vrátit se k základu (základu, který je třeba brát do úvahy ve smyslu velmi tělesném), k bytí rodiny. Především o jejím bytí nás nynější okolnosti vybízejí přemýšlet možná více než kdykoli předtím.

Počátek se zjevuje opravdu jedině na konci. Naše inteligence je tak slabá, naše vůle tak nevděčná, že je zapotřebí ohrožení této reality rozkladem, abychom ji konečně začali uznávat. Když se země třese, lze postřehnout velkodušnost, se kterou nás až do té chvíle nosila; velkodušnost, která je jako každá pravá velkodušnost diskretní, skrývá se a nežádá nic na oplátku.

---

¹ J.J. Rousseau píše ve svém úvodu k *Pojednání o původu nerovnosti mezi lidmi* (1754): „Ponechme stranou fakta.“ Na začátku svého spisu *O společenské smlouvě* (I,2) se však neobejde bez toho, aby tento zásadní fakt připustil: „Ze všech nejstarší a jedinou přirozenou společností je rodina.“

2. ČÁST

Co je to rodina? Je to otázka po bytí, otázka povýtce filosofická. Zkoumá podstatu reality. O rodině toho lze říci spoustu. Je možné odpovědět z historického, sociologického, psychologického, právního a morálního hlediska, sesbírat fakta a poukázat na povinnosti a přesto se pravdy nedobrat. Protože pravda se neomezuje na exaktnost, tak jako čas nejsou jenom hodinky. Je možné podrobně popsat mechanismus hodinového strojků,

maximálně přesně jej seřadit a přitom o podstatu času jen zavadit. Tato podstata se mimochodem pojí s podstatou rodiny, protože čas našich dějin zásadně závisí na posloupnosti generací.

Můžeme se spokojit *popisností* a ukázat, že rodina se ustavičně mění podle místa a dob a navrhnout relativistickou koncepci. Můžeme se snažit *předpisovat* a ve jménu dobra dítěte prohlásit, že různé koncepce rodiny nejsou stejné a stanovit nějakou moralistickou koncepci. Oba postupy jsou sice *exaktní*, ale nikoli *pravé*. A navíc jsou *normativní* a nikoli *esenciální*. Moralista je otevřeně normativní, protože ukládá normu na základě určité nauky o hodnotách. A relativista je normativní záludně, protože ponechává zavedení normy na síle okamžiku.

Podstata nemá co do činění s normou. To esenciální (mohl bych říci přirozené, avšak ve filosofickém, nikoli pouze biologickém významu) se vyskytuje pod či nad tím, co je normální i abnormální. Podstata se totiž nevyvozuje z našich konstrukcí, z našich vyumělkovaností, z průmyslově projektovaných rafinovaností (a to platí také o podstatě vyrobeného předmětu přesahující ideu, kterou si o něm udělal výrobce). Odkazuje k tomu, co nevzniká výrobou; uniká předběžné úvaze a ideologii, byť by byly altruisticky motivované či křesťansky inspirované. Esenciální či přirozená danost, poněvadž není vykonstruovaná, nepodléhá dekonstrukci. Jediný způsob její dekonstrukce je její úplné zničení. Poněvadž by ale spolu s rodinou bylo zapotřebí zničit člověka samého, obvykle stačí deformovat ji nebo parodovat.

Jsme tak svědky kuriózní demontáže rodiny. Právě ti, kteří manželství a rodinu včera zesměšňovali, se dnes - po svém - manželství a rodiny dožadují. Třebaže danost pohla-

ví znevažují, přesto koncipují rodinu jako asociaci dvou dospělých a jednoho či více dětí, čímž dokazují svoji závislost a poplatnost modelu, který se vyjevuje přirozeným sjednocením muže a ženy a za který jakoby nemohou jít. Mohli by přece po tom všem ve své uvědomělosti být vynalézavější a navrhnout manželství pro n osob v jakémisi svérázném pocitovém uskupení neziskové společnosti nebo manželství jedinců různých druhů, živočišných, rostlinných či umělé (mnozí se páří se svým počítačem) a rozvinout pak rodičovství opravdu nové, spolu s adopcí starých lidí například, anebo medicínsky asistovanou prokreací hybridních robotů a šimpanzů, manažerů a pudlíků, topmodelek a kaktusů... Nikoli, přesně dodržují symbolický řád: tatínek-maminka-miminko, takže jej podkopávají, ale zůstávají mu podrobeni a svými kampaněmi mu neúmyslně vzdávají hold.

A co je ještě podivnější: ti stejní, kteří obviňují rodinu z toho, že je tou hlavní represivní a despotickou institucí, chtějí nyní z dítěte učinit produkt genetické manipulace (neboť rovnost si žádá, aby dvě ženy či dva

muži mohli mít maličké ze svých gamet). To však značně překračuje represi i despotii, protože je to zkrátka čirá výroba, tedy despotický *planning* dítěte, realizace přízraku, ba více: laboratorního zvířátka. Tento protimluv dokazuje, že to, co je podstatné, nelze dekonstruovat, nýbrž jedině konstruovat jako imitaci, podobně jako nelze vyrobit umělou inteligenci bez určitého chápání lidské inteligence.

3. ČÁST

Podstatou je v případě rodiny přirozená danost. Danost překračuje myšlenkový pojem, přirozené se liší od technického. Etymologicky vzato je přirozenost pojem daný narozením, není konstruován. Řecky se „přirozenost“ řekne „*physis*“ a *physis* je ze slovesa *phyein*, které znamená „vyjevit, co je skryto v hloubi,“ anebo jednodušeji „manifestovat“. Přirozené (či podstatné) je to, co vytryskne, když se tomu brání; manifestuje bez ohledu na naši vůli a někdy i proti nám, když to chceme potlačit.

Také „*manifestation pour tous*“ – manifestace pro všechny, ke všem a proti všemu

(odkaz na masové francouzské manifestace proti zákonu redefinujícímu manželství muže a ženy – pozn. překl.) – je definicí toho, co v antice nazývali *physis*, přirozenost. Opravdová manifestace všech proto není v první řadě politická, nýbrž fyzická. Není to stvrzení nějakého názoru, nýbrž zjevení bytí. Žádná potřeba nosit masky jako *gay-priders*. Netřeba mávat praporem jako militantní aktivista. Stačí se obnažit. A objeví se prapor, vštípený chtě nechtě a vlající v poryvech. Vlajkou těla netřeba se pyšnit.

Máme tedy pupík. Já mám varlata a penis, zatímco Noemi a Lenka mají Venušin pahorek a poprsí. Manifestace vsutku neprobíhá na ulici, nýbrž na nás, v našem spodním prádle, ať už se nám to líbí či nelíbí; manifestuje se i v kostele, na večírku LGBT, manifestují vousy kapucína i ňadra některé z *Femen*.¹

Aby se nemanifestovalo, bylo by nutné být andělem.

Co je to tedy rodina? Lidé, kteří mají ty nejlepší úmysly, kladou při definici důraz na určité prvky. Podám tři: *Zaprvé* je rodina především místem *lásky*. Je zásadní, aby se rodiče měli rádi a měli rádi dítě, protože jinak se rodina rozpadne nebo vyprahne. *Zadruhé* je místem primární *výchovy*. Dítě se v rodině narodí na základě plánu „zodpovědného rodičovství“, podle něhož se s maximální možnou kompetencí pečuje o budoucnost, výchovu a sociální zařazení dítěte. *Zatřetí* je lidská rodina také místem respektování *svobod*. Rodiče spolu uzavřeli smlouvu a výchovou přispívají k „autonomii potomka“, nikoli k růstu jeho závislosti.

Na tyto charakteristiky často klademe důraz, protože máme na mysli *dobro* dítěte. Takto nám však uniká podstata rodiny, a třebaže máme v úmyslu ji chránit, poskytujeme zbraně k její demolici. Přílišná starost o *dobro* dítěte zapomíná na jeho *existenci*.

Důrazem na *povinnosti* rodičů se zapomíná na *realitu* otce a matky. Tyto právě zmíněné prvky – láska, výchova a svoboda – vyjadřují všechno kromě toho esenciálního, podstatného, totiž toho, že rodiče jsou rodiči a potomek je jejich potomkem.

Následek je nevyhnutelný. Požadavek budovat dokonalou rodinu na lásce, výchově a svobodě, nevede k založení dokonalé rodiny, nýbrž *bezvadného sirotčince*. Je nepochybné, že v bezvadném sirotčinci jsou děti milovány, vychovávány a bere se ohled na jejich svobodu. Tato instituce totiž v určitém smyslu plní rodičovský plán, protože jejím konstitutivním smyslem je péče o děti.

Aby bylo jasno, netvrdím, že rodina by neměla být místem lásky, výchovy a svobody. Pouze podotýkám, že tyto tři faktory nepostačují ke specifikaci rodiny a k jejímu odlišení od jiných forem společenství. Řeholní komunita je například také - a bezpochyby i hlouběji - místem lásky. Školní instituce je také - a ještě profesionálněji - místem výchovy. Firma je také - a ještě reálněji - právně uspořádaným a smluvně zaručeným místem principiálního respektování svobod.

Pojímat proto rodinu pouze z hlediska lásky, výchovy a svobody a zakládat ji na blahu dítěte jakožto jedince, nikoli jakožto potomka, a na povinnostech rodičů jakožto vychovatelů, nikoli jakožto rodičů, znamená koncipovat *rodinu bez rodiny*.

Tato odrodilá koncepce rodiny vyplývá z našich nejlepších úmyslů dát rodině základ. Ale k čemu dochází? Namísto toho, aby se z hlediska konkrétní existence uznalo, že rodina je základ lásky, výchovy a svobody, požaduje se založení rodiny na lásce, výchově a svobodě, čímž se z rodiny činí cosi druhotného, určovaného *hodnotami*.

Rodinu je určitě potřeba *hodnotit* jako

místo lásky, výchovy a svobody, avšak toto hodnocení vede k jakési derealizaci rodiny jako takové. Vždycky nám tak budou moci říkat, že otec a matka mohou být méně laskaví, méně kompetentní anebo méně ohleduplní než dva muži nebo dvě ženy a určitě méně efektivní než uskupení složené z těch nejlepších specialistů. Uskupení kompetentních jedinců bude záhy považováno za nejlepší rodinu. A nejlepší rodinou bude

---

¹ Feministické protestní hnutí, založené v Kyjevě v roce 2008, mezinárodně proslulo tím, že vystavováním náder manifestuje proti sexuální turistice, sexismu a skutečným či údajným sociálním diskriminacím.

4. ČÁST

Proč nám tak snadno uniká podstata rodiny? Nepochybně ze dvou důvodů. Prvním, jak jsme viděli, je „snaha předjímat“. Má se na zřeteli dobro, ba blahobyt dítěte, ale zapomíná se, že dítě je především potomkem; že tento jedinec je především potomkem pocházejícím ze sjednocení jednoho muže a jedné ženy, tedy jeho otce a jeho matky. Může se stát, že otec s matkou chybějí, zároveň či jednotlivě, v důsledku smrti či rozchodu, a hledá se pro blaho dítěte způsob, jak zacelit tuto ztrátu. V důsledku tragického neštěstí, protože tatínek byl zabit ve válce, může být chlapec vychován matkou a tetou, tedy dvěma ženami. A „vyrovná se s tím“. Co je z toho však třeba vyvodit? Že dvě ženy mohou vychovat dítě velmi dobře a že se neštěstí má stát právem a normou? Musí rovnostářský soucit nutně vést k takovémuto zhodnocení neštěstí a k závěru, že předčasná smrt otce je pro jeho syna dobrem? Z tohoto příkladu je zřejmé, že starost o blaho dítěte sice jeho situaci zbavuje dramatickosti, ale poněkud tak zastiňuje samu jeho existenci, jež je plodem matky a otce a je od počátku volána dozrávat v dětství podle daného - nikoli vykonstruovaného

– řádu před různými a nepřekrývajícími se zraky muže a ženy.

Druhý důvod, proč se stáváme slepými k podstatě rodiny, jak jistě tušíte, je fakt, že její princip je příliš elementární, příliš skromný, zdánlivě příliš živočišný a zahanbuje (mluví se přece o ohanbí). Je mi líto puritánů, ale následník trůnu vždycky pochází z pohlavního styku (explicitní anatomické termíny by byly možná výstižnější). Větve ušlechtilého rodokmenu vyrůstají vždycky z ženského klína. Princip rodiny spočívá v přirození. I v případě adoptivní rodiny nebo i duchovní rodiny, kde je otcem opat a bratři jsou fráteři, se všechna ta šlechtaná a vznešená označení odvozují od pohlaví. Jména otec a syn vznikají ze smyslového základu, kterým je naše tělesná plodnost.

Poněvadž muž poznal ženu a z přebytku jejich objetí vytryskly potomci, existují podstatná jména: rodina, otec, matka, syn, dcera a sourozenci. Slovo bratrství, kterým vrcholí republikánské motto, se rovněž odvozuje od pohlavnosti a přirozené rodiny. I famózní genderové teorie, které věří tvrzení, že maskulinita a feminita jsou sociální konstrukty, se opírají o různost pohlaví, bez níž by nám idea mužského a ženského nepřišla na mysl (a bez fantazie Boha Stvořitele by nepřišla na mysl ani andělům).

Rodina je tedy především *místem, kde se artikuluje různost pohlaví, různost generací; a také různost těchto dvou růzností*. Různost pohlaví v důsledku plodnosti, jež je vlastní jejich spojení, generuje různost generací. A tato různost generací není vůbec analogická k různosti pohlaví. Dokládá to zapovězený incestu, ale také skutečnost, že muž, který se sjednocuje s ženou, neusiluje v první řadě o potomka, nýbrž chce se především spojit se svojí ženou; a dítě přichází nádavkem (kdo by při pohlavním styku myslel na no-

vorozence, tak by místo k otcovství tíhnul spíše k perverzii).

Rodina tak zahrnuje tři typy svazků: manželský (muže a ženy), synovský (rodičů a dětí) a sourozenecký (dětí mezi sebou). K nim se připojují další tři, na které se často zapomíná, ale které jsou rozhodující pro historický a tím i politický kontext rodiny. Teprve v důsledku moderní atomizace se zdá, že rodinu ohrožuje zahleděnost do sebe samé („Rodiny nenávidím vás! Uzavřené krby, zamčené dveře; žárlivě vlastněné štěstí“¹). Otec, matka, dítě – jako by otec i matka sami nebyli také potomci, a potomkovi nebylo do vínku rovněž dáno stát se otcem či matkou, a jako by všichni nebyli otevření vztahům, které nepřetržitě přesahují rodinnou buňku.

Další tři svazky, od nichž tato atomizovaná koncepce odhlíží, vyplývají ze zdvojnásobení prvních třech svazků rodičů samých. Sourozenci matky a otce se k jejich dětem pojí avunkulárním svazkem strýců a tet (dobře víme, jak je v mnoha tradičních společnostech důležitý strýc z matčiny strany, který zmírňuje vůdčí roli otce). Rodiče jsou koneckonců také potomci, čímž vznikají svazky mezi prarodiči a vnuky, které mohou mírnit vliv otce i matky a otevírají čas rodiny na čas tradice.² A nakonec šestý typ svazku, který plyne z toho prvního - manželského – a má tendenci oslabovat romantickou idylu.

Je to švagrovský svazek tchýně (lat. *socera*), tedy matky k manželovi či manželce jejího potomka a lze jej označit za jakousi „rodovou teorii“, která narušuje ideál páru, čímž odkazuje k reálnosti příbuzenstva. Tím se manželská smlouva zároveň stává takříkajíc smlouvou rodu a vzápětí rozšiřuje prostor rodinný na sociální.

Zvláštnost rodinných svazků spočívá v tom, že se prvotně nezakládají na rozhodnutí, nýbrž na touze; nezávisejí na zvyklosti, nýbrž na přirozeném podnětu. Tato touha nepochybně musí vyústit v rozhodnutí (či spíše ve svolení) a přirozenost se projevuje zvyklostními aspekty. Jedná se však o něco, co námi především prostupuje: obdarování, které vede od druhého a k druhému a proto přesahuje naše kalkulace. Vede nad nás a dál než naše individuální plány (kdo by si ostatně plánoval tchýni?); otevírá nás totiž druhému pohlaví a druhé generaci a zároveň nám dává účast na čase, který už není náš.

Pokračování příště.

Z italského Ma che cos'è una famiglia?, Ares, Milano 2015, přeložil Milan Glaser.

Fabrice Hadjadj je francouzský filosof, narozen 1971, je ženatý, má 6 dětí, pochází z levicové ateistické rodiny židovského původu. V roce 1998 konvertoval ke katolictví. Papežem Františkem byl 6. února 2014 jmenován členem Papežské rady pro laiky.

¹ Napsal André Gide v knize *Pozemské živiny*.

² Viz řecké užití patronymika: „Muž, který podle této tradice pojmenuje svého prvorozeného jménem svého otce, potvrzuje a současně přesahuje fakt, že každý rodič prostřednictvím svých dětí znovu objevuje svoje rodiče. Tato symbolická směna zahrnující posloupnost alespoň tří pokolení produkuje lidskou instituci.“ P. Legendre, *Filiation, Leçon IV*, Fayard, Paris 1990, str. 62.

SEKCE PRO MLÁDEŽ SLAVÍ 25 LET

„Důležitější než pracovat, je spolupracovat, důležitější než věci dělat, je dělat je společně, důležitější než žít, je žít spolu, důležitější než slyšet, je společně naslouchat.“

Georgina McPake FMA

Čtvrtstoletí existence oslavila o víkendu 6. - 8. 11. 2014 Sekce pro mládež České biskupské konference. Na Erlebachovu boudu v Krkonoších se z celé republiky sjelo přes 200 bývalých i současných spolupracovníků. Byli pozváni i s rodinami, takže nechybělo asi 50 dětí.

Hlavní části oslav proběhly v sobotu odpoledne a večer. Program zahájila společná bohoslužba, kterou sloužil olomoucký arcibiskup Jan Graubner, první delegát ČBK pro mládež. Následoval program, který zábavnou formou shrnul a připomenul 25 let působení Sekce pro mládež.

Na náročné začátky vzpomenu P. Miroslav Šimáček a zázraky spojené s působením na Sekci připomněl P. Vít Zatloukal. Současný ředitel P. Jan Balík poznamenal: „*Novou*

zkušeností pro mě je, jak schopní spolupracovníci se dají mezi mladými najít.“

Program připomněl také důležité akce, které Sekce pořádá, lidé si prohlédli výstavu o historii Světových dnů mládeže, fotografie z posledního Světového dne mládeže v Rio de Janeiru nebo z různých kurzů animátorů a také z Studijně-formačního kurzu.

Večer čekalo účastníky divadelní představení „Lúče otcovstva,“ které podle předlohy Karola Wojtyly předvedli herci z Teatra Colorata. Den završilo posezení a tanec u cimbalové Varmužovi muziky.

Při nedělní mši svaté na svou práci s mládeží vzpomínal biskup Jiří Paďour, který všem připomněl, že nejdůležitější je skutečnost, že Ježíš se za nás obětoval.

Účastníci se rozjížděli s vděčností, že mohli děkovat Bohu nejen za vykonané dílo, ale i za to, čím je služba pro mládež osobně obohatila a v čem je důležitým vkladem pro jejich současný život v rodině.

VZNIK SEKCE PRO MLÁDEŽ

Po změně politické situace v listopadu 1989 bylo důležité udržet kontakty s mladými lidmi, podchytit novou generaci a nabídnout jí konkrétní pomoc, aby mladí lidé viděli církev, která se o ně zajímá a počítá s nimi i s jejich aktivitou. To byl úkol přesahující síly a možnosti kterékoli řehole, komunity nebo hnutí. Byl to úkol pro celé společenství církve a výzva ke spolupráci pro všechny.

Aby bylo možné efektivně zvládnout velké úkoly malými silami, bylo nutné vytvořit síť schopných a nadšených lidí ve všech diecézích a intenzivně spolupracovat. Proto byla v roce 1990 založena Sekce pro mládež České biskupské konference a začala se vytvářet síť diecézních center pro mládež.

V roce 1993 byl schválen její statut s jasně formulovaným cílem: nejrůznějšími způsoby podporovat společenství mládeže ve farnostech a tam, kde mladí žijí (kurzy pro animátory, práce s kněžími, metodická a publikační činnost, materiály pro společenství mládeže, Studijně-formační kurz, časopis Budoucnost církve, webový portál signály.cz, časopis pro děvčata IN!,...).

V roce 2002 biskupové schválili Pastorační plán Sekce pro mládež ČBK.

Sekci pro mládež ČBK tvoří kněží a mladí lidé, kteří jsou v jednotlivých diecézích biskupy pověřeni službou mladým lidem. Mladí lidé tak přijímají v církvi spoluodpovědnost za evangelizaci svých vrstevníků a poskytují biskupovi zpětnou vazbu.

Ve většině diecézí také postupně vznikla diecézní centra života mládeže (DCŽM), která jsou místy evangelijního způsobu života a neustálého přijetí mladých lidí. Pod-

statou těchto domů je vytváření živého a trvalého společenství kněze s týmem mladých spolupracovníků, které je otevřeno přicházející mládeži.

P. Jan Balík
ředitel Sekce pro mládež ČBK

NA SEKCI PRO MLÁDEŽ ČBK VZPOMÍNÁJÍ...

Mons. Jan Graubner

Když před 25 lety padl komunismus a přišla svoboda, vypadalo to u nás v církvi jako velký třesk.

V únoru 1990 byli jmenováni všichni diecézní biskupové tehdejšího Československa, v březnu biskupové pomocní. Začátkem dubna byla ustavena biskupská konference a před koncem dubna byl na Velehradě svatý Jan Pavel II., aby poděkoval za dar svobody v celém východním bloku Evropy.

Když byly v biskupské konferenci rozděleny úkoly, dostal jsem na starost pastorační komisi. Na začátku nikdo neměl představu, co všechno má do její náplně patřit, protože svou komisi měly rodiny, laici i kněží. Jedno však bylo jasné – že tam bude patřit mládež a taky katecheze. Tak hned od začátku vznikly v této komisi dvě subkomise zvané sekce. Pastorační komise při dalších úpravách církevní struktury zanikla, ale Sekci mládeže už titul zůstal.

Sekce patřila od začátku k neaktivnějším skupinám především díky aktivitě a zkušenostem P. Miroslava Šimáčka, kterého jsem znal léta a mohl jsem ho navrhnout za sekretáře komise, za vedoucího Sekce pro mládež. Teprve jeho nástupci získali titul ředitele sekce.

Srovnání s velkým třeskem užívám úmyslně, protože nejde o stvoření z ničeho, ale o prudký rozvoj něčeho, co tady už bylo, co bylo živé, zdravé a plné síly. S mládeží pracovaly za totality různé skupiny, ale Šimáčkova zkušenost z pohraničních Příchovic se stala základem nového stylu pastorační mládeže. Základem nejsou struktury, ale život spole-

čenství, které má živé vztahy, společně naslouchá Božímu slovu a vytváří živé buňky církve skrze vzájemnou lásku, která je projevem víry, že v každém se můžeme setkat se samotným Kristem. Pak přicházejí osobní zkušenosti s pravdivostí a mocí Božího slova, které působí to, co říká, s blízkostí Boha, který je uprostřed těch, kteří jsou v jeho jménu, s církví, která není vzdálenou institucí, ale tajemným Kristovým tělem, jehož jsme součástí.

Tato zkušenost mimořádně zazářila na světovém setkání mládeže s papežem Janem Pavlem II. v Čenstochové. Rád vzpomínám na sedm a půl tisíce mladých z naší země, kteří tam na sebe upozornili právě tím krásným vyzařováním radosti, pokoje, ale i ohleduplnosti, takže starosta města přišel zvláště poděkovat české skupině za její přínos a krásný pořádek, který po sobě zanechala. Nikdy nezapomenu na chvíli loučení, kdy jsem na závěr měl všem požehnat na cestu. Nikomu se nechtělo odcházet. Tehdy jsem se ptal, jestli budeme čekat až na další papežovo pozvání, nebo se sejdeme dřív. Všichni nadšeně volali, že dřív. V následujícím roce se sešla mládež Arcidiecéze olomoucké na Velehradě a další rok se tam konalo první celostátní setkání. Tak vznikla tradice celostátních setkání.

Čtvrt století Sekce je důvodem k oslavě i vděčnosti Bohu a také všem, kteří za ta léta vytvářeli její život, kteří měli odvahu žít pro druhé, a tak se zapojit do řetězce předávání víry. Díky za naději, která se ukazuje jako požehnaný plod.

P. Mirek Šimáček

Rozvoj sekce je pro mne důkazem evangelní pravdy o hořčičném zrnku. Začátky byly totiž velmi skromné. Dvě místnosti v přízemí budovy pražského semináře, jedna židle, jeden starý telefon. Z toho postupně vznikala ve všech diecézích diecézní centra mládeže (DCM), dále domy, které nazýváme diecézní centra života mládeže (DCŽM), a časem, jak se rozšiřovaly úkoly a dařilo se získávat vhodné lidi, i sekretariát Sekce se čtyřmi stálými spolupracovníky. Ukazovalo se, že správná věc se podařila ve správný čas a že jí nechybělo vedení Boží prozřetelnosti, neboť celé dílo se navzdory obtížím rozvíjelo nezvykle rychle. Od počátku byla hlavní devizou spolupráce všech diecézí. Více než úřad připomínala Sekce živý organismus církve. Tímto způsobem je třeba i dnes čelit riziku byrokratizace služby mladým. Pravidelná setkání všech zodpovědných kněží i laiků (každé dva měsíce na dva dny) byla - podle mého názoru - hlavním hybným mo-

torem. Zde vznikaly nové inspirace, plány, organizace malých i velkých setkání, práce s animátory, publikační činnost a mnohé další. Lidé ze všech diecézí také pocítili, že jsou spolutvůrci a spoluodpovědní za celou službu církve mladým. Velmi rychle byla pocítována potřeba vzdělávání, formace i duchovních cvičení pro členy Sekce a později i pro další spolupracovníky. Z těchto počátků se vyvinul Studijně formační kurz Sekce pro mládež, časopis *Budoucnost církve*, komunitní web *Signály*, časopis pro děvčata *IN!* a mnohé další inspirace. Záleželo nám na tom, aby na DCM byli lidé, kteří mají zkušenost s mladými, žijí s nimi a jsou schopni je doprovázet a dále, aby celá Sekce byla schopna formovat mladé lidi univerzálním duchem evangelia. Od počátku byly ke spolupráci zvány řehole i hnutí, ale pastorace na diecézní úrovni si zachovala vždy svůj univerzální ráz. Směr a orientaci v tom nám dávalo magisterium velikého a svatého papeže Jana Pavla II., které bylo pro diecéz-

ní pastoraci mládeže mimořádně přínosné. Spolupráce s Papežskou radou pro laiky, kde jsme mohli navázat kontakty s blízkými spolupracovníky papeže, byla jedním z dalších

darů Prozřetelnosti pro tuto průkopnickou dobu. Domnívám se, že stojí za to na této zkušenosti stavět i dále.

P. Vítek Zatloukal

V roce 2005 mě Bůh povolal na místo, které bylo velkou zkouškou. Měl jsem se stát ředitelem Sekce pro mládež. Já? Kdo jsem já? A proč já? Vzpomínám na slova bratra Aloise, která mi řekl v Kolíně nad Rýnem: „Neměj strach. Bůh ti dá sílu.“ (Poznámka: za tři dny se stal představeným komunity bratří v Taizé, protože bratr Roger tragicky zemřel.) Šest let, která následovala, mohu charakterizovat ve zpětném pohledu jako úžas, že mnohokrát se Boží moc navzdory mé slabosti projevila v zářivé síle Ducha Svatého. Bez mých bezprostředních spolupracovníků bych nikdy nemohl unést tíhu, která na mne dolehla. Ježíši a jim (Václav, Petr, Majka, Katka, Lucka, Zdeňka, Anička) patří velký dík. Za jejich pokoru, s níž mne dokázali doprovázet a s jakou dali své schopnosti

a síly do služby Božímu království. Díky patří všem, kteří dokázali na jednotlivých DCM (i pod mým vedením) hledat a uskutečňovat Boží vůli. Jaká byla a stále je? Pomáhat mladým lidem na jejich životní cestě.

Z nespočetných okamžiků, které vzbuzují mou vděčnost a úžas, chci zmínit alespoň tyto:

Celostátní setkání mládeže v Táboře (2007) - Panna Maria nás chránila od prvních okamžiků až do konce.

ActIv8 (2008) - setkání mladých lidí s papežem (přes celou Zemi) a mladých lidí Česka a Slovenska na Velehradě.

Setkání mladých lidí s papežem Benediktem XVI. ve Staré Boleslavi (2009) - zázrak požehnání ve společenství Církve.

Signaly.cz - komunitní web, který nabízí mladým prostor internetu, kde mohou

v osmém kontinentu světa (internetu) sdílet svůj život s Ježíšem.

Kdybych měl krátce vyjádřit svůj pocit ze čtrnácti let, které jsem bezprostředně prožil s mladými lidmi, řekl bych: „Ježíši, děkuji Ti. Ty jediný jsi Pán. Tobě patří všechna moc a vláda navěky. Amen.“

Mons. Pavel Posád

Potom přišla docela nečekaně nám darovaná svoboda. Bylo potřeba se naučit žít už ne tak, jako v totalitě, ale v nových možnostech a dimenzích. A někde tady je počátek množství nových a do té doby neznámých aktivit. Sem patří i vznik Sekce pro mládež ČBK, práce v jednotlivých diecézích a farnostech. Jako houby po dešti postupně vznikala diecézní centra pro mládež a centra

života mládeže. Je samozřejmé, že ve svobodě život narůstal, mnohdy i nepozorovaně. Naše výročí by nám mělo dát příležitost se zastavit, ohlédnout se a zaostřit pohled na to, co nám někdy v zápalu boje uniká, takže si to málo uvědomujeme, a proto zapomínáme poděkovat Bohu i lidem, kteří na tomto poli s nasazením všech svých sil pracují.

Považuji za veliký dar, že od roku 2012 mohu jako biskup delegát pro mládež při ČBK být při tom a často velmi zblízka vidět to množství nejrůznějších aktivit na úrovni farností, diecézí nebo na národní i celosvětové úrovni. Setkání s mladými lidmi mi na jedné straně ukazuje onen potenciál naděje, který je v mládeži přítomen a spontánně tryská všude kolem nich. Zároveň také vidím, jak je důležité být mladým lidem na blízku a pomáhat jim modlitbou, radou, možná i svou životní zkušeností, jak to často připomíná současný papež František, že je důležité, aby mladí i staří žili společný život a jedni druhé obohacovali.

Využívám této příležitosti, abych poděkoval všem, kdo na tomto poli pracují, a vyprošuji všem, zvláště mladým lidem hojnost světla a pravdy, pramenící ze setkání s Bohem.

P. Jenda Balík

Cítíme nesmírnou vděčnost Bohu za to, co bylo v naší místní církvi v posledních letech vykonáno pro mladé lidi a jejich vztah s Ježíšem. Ze všech mladých lidí jistě jde o malé procento, ale jedná se o evangelijní kvas, o malé semínko, které se má mocí Boží stát velkým stromem, v jehož stínu naleznou mnozí oddych, místo bezpečí a objeví lásku Boží.

Když vzpomenu na 90. léta a první kurzy animátorů, na vznikající centra života mládeže, nelze nepostřehnout, kolik těch tehdy formovaných mladých lidí je v současné době oporou farností, kolik z nich slouží formaci nových generací (např. ve školách jako učitelé, snoubencům jako lektoři kurzů) a kolik je zapojeno v nové evangelizaci. Celá řada z nich založila kvalitní rodiny nebo přijala duchovní povolání. Ano, nechybí i nejrůznější životní kříže, které věřící dospělý dokáže prožívat ve světle víry a s pomocí Boží.

Je-li obnova manželství a rodiny v současnosti považována za zásadní úkol církve, pak lze s vděčností říci: Bohu díky, Bůh nám dává prožívat mnoho krásného.

Díky biskupům za odvalu pustit se v roce 1990 do něčeho nového, neozkoušeného a za důvěru, kterou dali svým spolupracovníkům kněžím a mladým laikům.

Díky všem, kteří se zapojili do činnosti Sekce pro mládež a vložili do služby mladým lidem své síly, schopnosti a inspirace. Zakusili, že není snadné spolupracovat, ale že je třeba námahu spolupráce podniknout, neboť takovému postoji, postoji společenství, Bůh žehná a činí ho svou mocí plodným.

Díky Tobě, Bože, že jsi vedl a vedeš svým Duchem naši službu.

Díky Tobě, Maria, že jsi stále mezi námi přítomná jako pozorná Matka.

A díky Tobě, svatý Jane Pavle II., že jsi nás všechny vychovával k odvaze nabízet mladým lidem evangelium.

Mons. Jiří Paďour

Drazí mladí přátelé,

mám vždycky radost, když vás vidím, jak se setkáváte, zdravíte se, proplétáte se mezi sebou v nejrůznějších příležitostech. Byl jsem mezi vámi vždycky rád. Teď, když patřím mezi seniory a nestačím vašemu tempu, přeji vám radost ze života, spontaneitu, která je vám vlastní, a jsem rád, že jsem se mohl zúčastnit jako kněz i jako biskup sdílení víry s vámi a s vámi následovat Pána Ježíše, zažívat odkrývání a naplňování Jeho tajemství, zvláště pregnantně vyjádřené slovy: „Já jsem cesta, pravda a život...“ Na té cestě jsem potkal mnoho vzácných osob a vídal jsem a vnímám s bolestí, kolik lidí se žene „necestou“. Upevňovalo se mé přesvědčení, které jsem se dozvěděl od sv. Augustina: „Lépe po cestě klopýtat než mimo cestu utíkat.“ Budte nadále zvědaví, hledejte a naleznete, radujte se s radujícími a plačte s plačícími. Těšily mne hluboké zážitky světových dnů mládeže se Svatým otcem. Ale i naše národní setkání, právě tak jako diecézní programy před Květnou nedělí. Vždycky jsem si uvědomoval, že v tom nespočívá celá pastorece. Ale je to nesmírné, poctivé a účinné povzbuzení na každodenní cestě. Uchovejte si vědomí, že tam, kde jsou dva nebo tři ve jménu Pána Ježíše, tam je On. Zároveň nezapomeňte, že cokoliv jste udělali nebo uděláte pro bližní, děláte pro Něho. On se vám tak zjeví (dá se vám poznat, dá vám najevo, kdo je), ač Ho očima nevidíte. Naučíte se vidět a naslouchat hlouběji a pozorněji. Naděje, že spatříte Jeho tvář, se bude utvrzovat. Vidím to na těch, s kterými jsme se scházeli před čtyřiceti lety jako s mladými věřícími a hledajícími. Dnes je jim šedesát let. Nenechte se odradit od poctivé, pokojné a svěží modlitby.

A podle vzoru papeže Františka vás prosím, pomodlete se i za mne.

Ze srdce vám všem žehnám.

SMRT NEMÁ POSLEDNÍ SLOVO

Cristiana Pacciniová a Simone Troisi

Karmelitánské nakladatelství vydalo svědectví současného římského mladého manželského páru. Chiara Corbella a Enrico Petrillo prožili neobyčejně dobrodružství.

Kniha je psána formou svědectví manžela o své manželce. Autorovi při psaní pomohli jeho dva přátelé. Enrico popisuje dobu chování s Chiarou (2002 - 2008) a následující 3 těhotenství až k úmrtí své manželky (2012).

První dvě děti byly tak postiženy, že po narození za pár minut zemřely. Chiara se spolu se svým manželem rozhodla nejít na potrat a děti donosit. Po narození je nechali pokřtít a po jejich úmrtí uspořádali pohřeb.

Třetí dítě se narodilo zdravé. Avšak během těhotenství se u Chiari projevila rakovina jazyka. Dala přednost dítěti. Po narození zdravého syna se léčila, ale léčba se již nepodařila a ona rok po narození syna ve věku 28 let umírá (rok 2012). Ještě pár týdnů před smrtí je mladá rodina na audienci u papeže Benedikta XVI.

Kniha je psána zajímavým stylem a často je citováno z deníku či dopisů Chiari. Nejedná se jen o vykládání příběhu, ale o vhléd do duše a do prožívání víry. Čtenáři nejsou zatajeni vnitřní boje, které Chiara prožívala, např. přijme manžel postižené dítě a její rozhodnutí, že nepůjde na potrat? Jedná se o svědectví, že rozhodnutí přijmout postižené dítě, i když je jasné, že po narození zemře, otevírá rodičům nový hlubší pohled na dar života (narození pro Boha, pro nebe), na věčnost a na manželskou lásku. Kniha je svědectvím o důležitosti víry v Boží přítomnost i v křížích života, o síle modlitby, o úctě k Panně Marii, o duchovním doprovázení a společenství přátel ve víře. Před čtenářem se otevírá strhující příběh víry a citlivé zdůraznění hodnoty lidského života. Jedná se o inspiraci, která může zvláště mladé lidi nadchnout pro dobrá rozhodnutí.

Originál knihy vyšel v Assisi v nakladatelství Porziuncola pod názvem „Siamo nati e non moriremo mai piu“ (narodili jsme se a už nikdy nezemřeme) v roce 2013.

P. Jan Balík

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, 733 755 999,
on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz.

Jean-Benoît Casterman

Láska, která za to stojí

Průvodce po cestách (pravé) lásky a sexuality

Dosud chybějící kniha pro ty, kdo hledají pravdivé odpovědi na své otázky o lásce, sexu a o všem, co souvisí s partnerskými vztahy. Kniha čtenáře motivuje k tomu, aby navzdory vnějším tlakům zůstali sami sebou a stavěli život na opravdové lásce a ryzích hodnotách.

Kniha obsahuje ilustrace, které nemusí být vhodné pro každého. Podle toho, s jakou mládeží pracujete, budete jistě vědět dobře, zda jim tuto knihu doporučit.

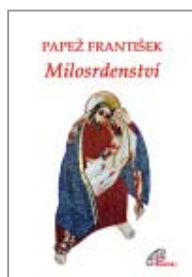
Brož., barevná, formát A4,
82 str., 165 Kč

Papež František

Milosrdenství

Výběr z papežových zamyšlení nad Božím milosrdenstvím z promluv pronesených v prvních dvou letech jeho pontifikátu. Papež František často boří naše „zaběhané“ představy o správném životě. To jen potvrzuje, že Svatý otec mluví ve stejném duchu jako Ježíš a zvěstuje tutéž dobrou zprávu: Jsme přijati a milováni Bohem.

Brož., 102 str., 105 Kč

Rok milosrdenství a SDM Krakov 2016

Tělesné skutky milosrdenství Duchovní skutky milosrdenství Blahoslavenství

Dvě záložky s vyjmenovanými skutky milosrdenství podle KKC, s textem i na druhé straně.

Záložka s textem Ježíšových blahoslavenství

5 Kč za kus (při větším odběru lze domluvit slevu)

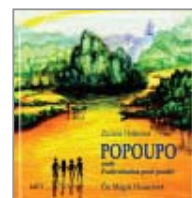

Zuzana Holasová

Popoupo (CD)

Čtyři děti se záhadným způsobem dostanou do příběhu hry, kterou si samy vymyslely. Pravidla, která pro hru stanovily, se najednou mění ve skutečnost a děti tak okamžitě pocítí následky svých dobrých či špatných rozhodnutí. To jim, a stejně tak čtenáři, postupně otevírá oči i srdce. Knižní bestseller pro děti a mládež nyní jako audiokniha.

CD, 300 minut, 229 Kč

Walter Ciszek

On mne vede

Walter Ciszek již popsal svou zkušenost ze sibiřských gulagů v knize **S Bohem v Rusku**. Po jejím vydání mu čtenáři často kladli otázku: „Jak jste to mohl přežít?“ Ve své druhé knize se tedy opět ohlíží za tím, co zakusil, a vydává svědectví o své víře a o mocném působení Boží prozřetelnosti.

Váz., 304 str., 315 Kč

Kapesní diář na rok 2016

Ke každému dni je uveden církevní a občanský svátek, odkaz na denní modlitbu církve a na liturgické texty, antifona k žalmu. Jedna dvojstrana zahrnuje jeden týden s místem na poznámky u každého dne.

Brož., plastové desky v barvě modré a bordó, 144 str., 88 Kč

Darujte Krakov k Vánocům!

Ještě nevíte, čím potěšit vaše děti či vnoučata?

Darujte jim nezapomenutelný zážitek
v podobě setkání s mladými lidmi z celého světa
a papežem Františkem.

Světový den mládeže se bude konat
od 20. do 31. 7. 2016 v polském Krakově.

Dárkový poukaz a pokyny, jak jej použít,
najdete na krakov2016.signal.cz

XXX. světový den mládeže
“Blahoslavení čistého srdce, neboť oni
budou vidět Boha.“ (Mt 5,8)

Vydává
Sekce pro mládež ČBK a
Asociace křesťanských sdružení mládeže o. s.

Thákurova 3
160 00 Praha 6